

۱۹۱۸۵۵۴

به نام خدای مهربان

آشنایی با
مشاهیر
علم

آشنایی با
زکریای
رازی

مهروش طه‌وری

کتاب‌های قاصدک
واحد کودک و نوجوان
نشر و تحقیقات ذکر

این اثر توسط داوران و کارشناسان دبیرخانه‌ی
سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی دفتر تکنولوژی آموزشی و
کمک‌آموزشی آموزش و پرورش، مناسب برای دانش‌آموزان
متوسطه مقدماتی کلیه‌ی پایه‌ها دانسته شده است.

دفتر و نمایشگاه مرکزی:
تهران، خ انقلاب، خ فلسطین جنوبی، خ محتشم، شماره‌ی ۲۰، طبقه‌ی اول غربی
تلفن: ۶۶۴۱۰۰۴۱ (خط ۵) • تلفکس: ۶۶۴۶۸۲۶۳
کد پستی: ۱۳۱۵۸۵۳۴۹۳ • سامانه‌ی پیامکی: ۳۰۰۰۶۶۶۶۶۳
www.zekr.co • Email: zekr_publishery@yahoo.com

آشنایی با زکریای رازی

نویسنده: مهرورش طه‌پوری

طرح روی جلد: کیانوش غریب‌پور

مدیر هنری: حسین نیلچیان

صفحه‌آینی: کارگاه گرافیک قاصدک (سید مهدی مظلوم)

یتوگرافی: گلیا • کد: ۹۱/۴۷۵

چاپ: ۱۳۹۷ • تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۷-۵۰۵-

شابک وره: ۹۵۵۶-۳۰۷-۹۶۴-۹۷۸

کلیه‌ی حقوق نشر و نشر انحصاراً برای

موسسه‌ی نشر تحقیقات ذکر محفوظ است.

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

چاپ پنجم

سرشناسه: طه‌پوری، مهرورش. ۱۳۵۰

عنوان و نام پدیدآور: آشنایی با زکریای رازی / مهرورش طه‌پوری.

مشخصات نشر: تهران: ذکر، کتاب‌های قاصدک

مشخصات ظاهری: ۴۸ ص.

فروست: مشاهیر علم، نوجوان و دانش.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۷-۵۰۵-۷

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ - ۳۱۳ ق. سرگذشتنامه.

موضوع: پزشکان ایرانی - ادبیات نوجوانان

شناسه افزوده: لزگی، حبیب‌الله، ۱۳۳۶، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۱ ط ۲ ر / ۱۴۴ R

رده‌بندی دیویی: ۶۱۰/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۰۹۶۵۶

فهرست مطالب

مقدمه	۵
علم و حکمت در ایران از دوره اسلام تا تمدن رازی	۷
زندگی و جهان بینی رازی	۱۳
رازی شیمیدان	۲۱
رازی طبیب	۲۴
تاریخچه‌ی علم	۳۴

این زمین رسیدم که در آن روزها چنان کشاکش و طغیان می‌داشتند
اکتشافات و تحقیقات رازی چه تأثیر عظیمی بر روند تکامل علوم
عربی و تجزیه نهاده است! به طوری که تاریخ شیمی و پزشکی جهان

مقدمه

در دوران نوجوانی برای من و بیشتر همسن و سالانم، دانشمندان و بزرگان این سرزمین، تنها نام‌هایی بودند در کتاب‌های درسی که بایستی حفظشان می‌کردیم و امحان‌شان می‌دادیم؛ بی آن که حقیقتاً آن‌ها را بشناسیم و بستاییم.

محمد بن زکریای رازی نیز یکی از همین نام‌ها بود. نامی که کنار الکل و اسیدسولفوریک در یکی از قفسه‌های مغزه‌ان با خانمش کرده بودیم تا بلکه روزی در آزمون به دردمان بخورد و نمره‌ای برابر با آن بیاورد.

حال که فرصتی دست داده است تا به گذشته نگاهی بیندازم، به این یقین رسیده‌ام که در آن روزها چنان که شاید و باید نمی‌دانستم اکتشافات و تحقیقات رازی چه تأثیر عظیمی بر روند تکامل علوم عقلی و تجربی نهاده است؛ به طوری که تاریخ شیمی و پزشکی جهان

بدون نام و ابداعات وی ناقص به نظر می‌رسد.

هم‌چنین از شخصیت جذاب و اسرارآمیز او و زندگی فقیرانه و دشمنان سرسختش هیچ اطلاعی نداشتیم.

ضمناً هنوز نیاموخته بودم که برای درک عظمت آثار پیشینیان باید رمان و مکان زندگی آنان را شناخت و براساس امکانات و دانسته‌های هر عصر و سرزمینی درباره‌ی دستاوردهای علمی و فرهنگی قضاوت کرد.

بنابراین، تا آنکه به این تجربیات شخصی، در کتاب حاضر کوشیده‌ام تا رازی را چنان که شایسته‌ی اوست به نوجوانان ایران بشناسانم و بروی آنها که متأسفانه در کتب درسی دوران متوسطه کمتر به آن‌ها پرداخته می‌شود، تأکید کنم و امیدوارم این تلاش بی‌ثمر نماند و دست کم مشوق نسل تا، نفس ما باشد برای آشنایی با پیشینه‌ی خویش.